

Riksdagens Justitieombudsman

Anmälan

Ärende

Hanteringen av handlingar vid Post- och Telestyrelsen (PTS).

Anmälare

Bahnhof AB företräd av undertecknad, fullmakt bifogas.

Kort bakgrundsbeskrivning

Bahnhof AB begärde att få del av den rättsutredning som PTS upprättade efter EU-domstolens ogiltigförklarande av gemenskapens datalagringsdirektiv. Den 7 oktober i år avslag myndigheten företagets begäran. Enligt PTS utgör rättsutredningen inte en allmän handling eftersom den inte expedierats eller tagits omhand för arkivering. Beslutet har överklagats och rättsutredningens status är nu föremål för prövning i kammarrätten i Stockholm.

Bahnhofs begäran har blottlagt ett antal brister i PTS handhavande av handlingar samt vad offentlighetsprincipen kräver av en myndighet. Dessa beskrivs närmare under ett antal rubriker nedan. Under varje rubrik återfinns en eller flera frågor som jag ber JO pröva.

Svårfångad skrivelse

Undertecknad sökte via PTS webbplats i myndighetens diarium som är tillgängligt för allmänheten efter en skrivelse som enligt uppgift till mig skulle gått från PTS till riksdagens justitieutskott under första halvan av maj i år. Trots att jag använde ett stort antal sökord och i olika kombinationer kunde skrivelsen inte återfinnas.

Inte heller diariepersonalen som på min begäran gjorde sökningar kunde finna skrivelse. Först efter att jag preciserat när skrivelsen avsändes och till vem på riksdagen den var ställd återfanns den. Men då inte i diariet utan enligt besked från arkivpersonalen den 17 oktober hade *Handlingen som hålls ordnat på Rättssekretariatet på PTS*. Skrivelsen lämnade därefter ut.

Av PTS arkivbeskrivning, daterad 2012-01-25, framgår att *alla egentliga utgående skrivelser förvaras i akterna under avdelning F*. De handlingar under huvudavdelning F som borde ha funnits under F1A *men som av handläggande avdelning ordnats på något särskilt sätt* och som överlämnats till arkivet har inte lagts in under huvudavdelningen i diariet av resursskäl. Dessa serier har avslutats och av arkivbeskrivningen framgår också att *ambitionen är att allt diariefört material ska hamna i serie F1A, arkivets stora huvudserie*.

Är det god förvaltningssed att trots att en hantering som ska ha avslutats i vart fall 2012 över två år senare återinföra en hantering som innebär att handlingar inte ingår i diariet?

Är det förenligt med gällande bestämmelser eller lämpligt att handlingar på en myndighet dels hålls ordnade och dels finns diarieförda?

Borde inte skrivelsen till riksdagens justitieutskott i enlighet med vad som anges i arkivbeskrivningen ha diarieförts i huvudarkivet?

Bristande information

Enligt Avdelning II, 4 kap. 2 §, punkt 2 OSL ska en myndighet upprätta en beskrivning över vilka register, förteckningar eller andra sökfunktioner som finns tillgängliga vid myndigheten. Beskrivningen ska vara tillgänglig för allmänheten.

Vid en förfrågan via e-post fick undertecknad beskedet från myndighetens arkivarie att *myndighetens arkivbeskrivning bör ge svar på de frågor som radas upp i punkterna i ovan angiven bestämmelse i OSL.*

PTS arkivbeskrivning är svårtillgänglig och där saknas uppgifter om övriga register etc. som uppenbarligen finns vid myndigheten. I varje fall hålls handlingar som upprättats vid rättsavdelning ordnade på annat sätt än i ett diarium. Den aktuella skrivelsen till riksdagen saknar för övrigt diarienummer.

Uppfyller PTS arkivbeskrivning förvaltningslagens krav på tydlighet och bestämmelsen i OSL om att myndigheten ska ange vilka handlingar, register, sökmöjligheter etc. som finns på myndigheten?

Innehållet i den svårfångade skrivelse

Den 20 maj efterfrågar kanslichefen vid riksdagens justitieutskott ett skriftligt underlag från PTS. Utskottet vill ha ett underlag för att förstå varför PTS beslutat att inte utöva tillsyn över teleoperatörerna vad gäller lagring av trafikuppgifter

I svaret daterat den 23 maj skriver PTS generaldirektör att den rättsutredning som låg till grund för beslutet att inte utöva tillsyn ”i dagsläget” inte utgör en allmän handling men att PTS ”har möjlighet att ändå lämna ut promemorian”. Generaldirektören Göran Marby anser däremot att ett utlämnande till riksdagen skull medföra att rättsutredningen blev allmän handling. Det vore enligt Marby olämpligt med hänsyn till regeringens då pågående utredning i frågan samt att myndigheten inte fattat några beslut i enskilda ärenden.

Men fortsätter, Göran Marby, myndigheten ”vill naturligtvis förse justitieutskottet med så mycket information som möjligt”. Därefter följer en beskrivning av innehållet i rättsutredningen. PTS försöker uppenbarligen både äta kakan och ha den kvar, att inte offentliggöra handlingen men ändå informera utskottet om innehållet i den rättsutredningen som Bahnhof förvägras ta del av.

Bahnhofs begäran gällde inte enbart rättsutredningen utan även det underlag i samma fråga, se vidare nedan, som myndigheten tog fram inför justitieutskottets sammanträde 8 maj. När enskilda kontakter myndigheten ska den vara behjälplig och så serviceinriktade att den försöker förstå och ta reda på vad den enskilde önskar. Bahnhofs begäran ska förstås som ett önskemål att få del av alla de handlingar som myndigheten tagit fram med anledning av frågan om datalagringen även om den inte var generellt formulerad.

Är det förenligt med kravet på opartiskhet att positivt särbehandla riksdagens utskott och lämna ut information som förvägrats andra? Om JO inte anser att agerande strider mot kravet på opartiskhet är agerandet lämpligt?

När Bahnhof AB nekas att få del av rättsutredningen borde myndigheten inte informerat företaget om existensen av skrivelsen som gick till riksdagen? Den innehöll ju delar av den sakinformation som Bahnhof efterfrågade.

När Bahnhof begär ut rättsutredningen förklarar PTS att någon skadeprövning om ett utlämnande inte kan göras eftersom handlingen inte utgör allmän handling. I beslutet s. 4 upplyser myndigheten Bahnhof att en skadeprövning bara görs på en handling som är allmän. Hur ser JO på att en sådan skadeprövning däremot görs när riksdagens begär ett underlag?

Innebär den menprövning som gjordes vid justitieutskottets förfrågan att rättsutredningen nu kan och bör lämnas ut eftersom den skada och de men som PTS ansåg förelåg i dagsläget är överspelade?

Kan serviceskyldigheten enligt OSL och förvaltningslagen anses sträcka sig så långt att myndigheterna välvilligt bör tolka även en mer preciserad begäran mer vitt eller i varje fall framställa frågor till den som begär att få del av uppgifter?

Förfrågan om föredragningsunderlag

Samtidigt som Bahnhof begärde att få del av rättsutredningen framförde företaget också önskemål att få del av den föredragningspromemoria som upprättades inför utskottets medverkan vid justitieutskottets sammanträde den 8 maj. Även detta nekades företaget med hänvisning till att handlingen inte är allmän. Den betraktas som arbetsmaterial upprättat enbart som underlag inför en muntlig presentation.

I sak finns sannolikt inte något att invända mot detta. Men lämpligheten av ett sådant betraktelsesätt kompliceras av att PTS tidigare gjort en helt annan bedömning. Inför en föredragning inför justitieutskottet i december 2013 upprättades ett liknande underlag. Detta material betraktades då och än i dag som allmän handling. PTS har därtill visat prov på god förvaltningssed genom att tillgängliggöra underlaget på sin webbplats där det än i dag finns tillgängligt för envar.

Bör inte en myndighet tillämpa offentlighetsprincipen med hyfsat god konsekvens? Vilka följder kan det få om myndigheter börja laga efter läge istället för att hålla fast vid en nivå som kommit till uttryck i tidigare beslut?

Frågan om rättssäkerhet

Det är av central betydelse för de teleoperatörer som är föremål för utredning och tillsyn av PTS har möjlighet att fullt ut ta tillvara sina intressen. Rättsutredningen var avgörande för myndighetens beslut att inte utöva tillsyn. Den får därmed också antas kunna ha stor betydelse för teleföretagen när de ska ta tillvara sina intressen när tillsynen återupptas.

Svenska myndigheter ska kännetecknas av transparens. Det ska vara möjligt att följa hur en myndighet kommit fram till sina ställningstaganden. Vår tilltro till att myndighetsutövning kännetecknas av saklighet och opartiskhet är beroende av att det går att följa, förstå, värdera och granska hur en myndighet kommit fram till ett beslut. Det gäller inte bara i ett enskilt ärende utan även och kanske i än högre grad ställningstaganden som får en generell verkan. Denna möjlighet att förstå ett beslut är självfallet extra centralt när en myndighet inom bara några månader väljer att gå från att inte utöva tillsyn till att återuppta den och utfärda förelägganden.

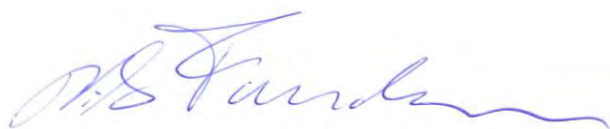
Hur ser JO på hanteringen av rättsutredningen från ett rättssäkerhetsperspektiv?

Rättsutredningen status

Frågan om när en handling går från att vara arbetsmaterial till att bli allmän är central. Har finns en gråzon mellan det som självklart kan betraktas som arbetsmaterial och det som tveklöst utgör en allmän handling. Avvägarna kan vara svåra. För att garantera insyn bör marginalen vara god till fördel för insynsintresset. I annat fall riskerar offentlighetsprincipen att bli en princip i princip men inte i praktiken. Praxis spelar i sammanhanget en avgörande roll för om handlingar ska raderas eller arkiveras.

Även om JO väljer att inte specifikt ta upp rättsutredningens status vore det värdefullt om JO med anledning av denna anmälan kunde betrakta frågan mer principiellt.

Stockholm 2014-11-14

Nils Funcke
Tre Liljor 3
113 44 Stockholm
nils.funcke@gmail.com

Bilagor

PTS beslut Dnr: 14-10136 att inte lämna ut rättsutredningen
Bahnhofs överklagande till kammarrätten
PTS skrivelse till riksdagens justitieutskott
PTS arkivbeskrivning
Fullmakt för undertecknad att föra Bahnhofs talan

Rättssekretariatet
Anneli Sihlstedt
08-6785578
anneli.sihlstedt@pts.se

Sökande

Bahnhof AB

Saken

Begäran om utlämnande av allmän handling

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen (PTS) avslår Bahnhof AB:s (Bahnhof) begäran om utlämnande av allmän handling.

Yrkanden

Bahnhof har begärt att få ta del av en rättsutredning som PTS tog fram med anledning av EU-domstolens dom den 8 april 2014 där domstolen ogiltigförklarade datalagringsdirektivet. Vidare har bolaget begärt att få ta del av ”den föredragningspromemoria som lär ha upprättats av PTS i samband med en föredragning inför justitieutskottet den 8 maj i år”.

Bahnhof har nu begärt ett överklagbart beslut i frågan om utlämnande av allmän handling.

Bakgrund

I de förenade målen C-293/12 och C-594/12 i EU-domstolen hade High Court (Irlands högsta domstol) och Verfassungsgerichtshof (Österrikes författningsdomstol) begärt att EU-domstolen skulle pröva giltigheten av det s.k. datalagringsdirektivet¹, i synnerhet med avseende på två grundläggande

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG av den 15 mars 2006 om lagring av uppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt

rättigheter som garanteras i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, nämligen den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter.

Den 8 april 2014 meddelade EU-domstolen dom i målen. I domen förklarade domstolen direktivet ogiltigt, med rättsverkan från och med den dag då direktivet trädde i kraft. Domstolen motiverade huvudsakligen detta med att den föreskrivna lagringen av trafikuppgifter m.m. utgör ett särskilt allvarligt ingrepp i den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och skyddet av personuppgifter, som inte kan uppvägas av det i och för sig berättigade intresset av att kunna bekämpa allvarlig brottslighet och upprätthålla allmän säkerhet.

Samma dag kommunicerade Bahnhof AB (Bahnhof) i ett pressmeddelande att bolaget omedelbart skulle upphöra med all datalagring. Den 9 april 2014 följde ett pressmeddelande med Bahnhofs förklaring och analys till sitt agerande.

Den 9 april 2014 inkom Tele2 AB (Tele2) med en skrivelse till PTS. Enligt skrivelsen hade bolaget efter en analys av domen kommit fram till att bolaget skulle upphöra att lagra uppgifter från och med måndagen den 14 april kl. 15.00. Tele2 uppgav även att om PTS hade en annan uppfattning kring lagringsskyldigheten skulle myndigheten behöva förelägga Tele2 innan den 14 april 2014. Samma dag registrerade PTS ett ärende i myndighetens ärendehanteringssystem med anledning av Tele2:s skrivelse, dnr 14-4175.

Den 10 april 2014 inkom AllTele Allmänna Svenska Telefonaktiebolaget med en skrivelse där bolaget begärde råd och vägledning från PTS angående om bolaget skulle fortsätta att lagra data eller inte.

I samband härmed tog myndigheten fram en intern rättsutredning (daterad den 10 april 2014). I rättsutredningen analyseras vilken inverkan EU-domstolens dom har på bestämmelserna om teleoperatörernas skyldigheter att lagra trafikdatauppgifter enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation och därmed den tillsyn som PTS har att utöva enligt samma lag.

Den 10 april 2014 informerade PTS allmänheten via myndighetens webbplats om att PTS analys av EU-domstolens dom visar att det finns stora svårigheter att vidta åtgärder med stöd i datalagringsreglerna, som de är utformade i dag. PTS generaldirektör lämnade även samma besked i en intervju i TV4 samma dag.

tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG (EUT L 105, s. 54).

Den 11 april 2014 kontaktade Hi3G PTS och uppgav att bolaget skulle sluta datalagra den 14 april 2014 om inte myndigheten gav besked om något annat. Även TeliaSonera kontaktade myndigheten den 11 april 2014 och uppgav per telefon att bolaget hade för avsikt att sluta datalagra. Ärenden registrerades i PTS ärendehanteringssystem varefter de kom in.

Den 14 april 2014 slutade Tele2 och Com Hem AB (Com Hem) att lagra trafikdatauppgifter. Den 29 april 2014 tillsatte dåvarande justitieminister Beatrice Ask en särskild utredare som skulle granska de svenska reglernas tillämplighet i relation till EU-domstolens dom. Utredaren lämnade en första rapport den 13 juni 2014 (Ds 2014:23). Utredarens samlade bedömning är att det svenska regelverket ryms inom de ramar som ställs upp av unions- och europarättens allmänna principer och kravet för respekt för grundläggande rättigheter.

Den 8 maj 2014 behandlade riksdagens justitieutskott frågan om EU-domstolens dom och påverkan på de svenska datalagringsreglerna. Vid sammanträdet redogjorde PTS för händelseutvecklingen efter EU-domstolens dom ur PTS perspektiv och för myndighetens ställningstagande angående verkningarna av domen. Vid redogörelsen användes skriftliga stolpar.

Den 16 juni 2014 lämnade PTS information till operatörerna om att myndigheten kommer att utgå från att de svenska reglerna om datalagring ska tillämpas. Den 27 juni 2014 beslutade PTS att förelägga Tele2 att lagra uppgifter i enlighet med 6 kap. 16 a § LEK jämte 37-43 §§ förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation. Tele2 överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm. Handläggning pågår i domstol och PTS beslut har således inte vunnit laga kraft.

PTS har även den 1 oktober 2014 förelagt Com Hem att lagra uppgifter. Föreläggandet gäller omedelbart och Com Hem ska enligt föreläggandet börja lagra uppgifter senast den 29 oktober 2014.

Den 15 augusti 2014 underrättade PTS Bahnhof om att PTS misstänker att bolaget inte efterlever skyldigheten att lagra uppgifter i enlighet med 6 kap. 16 a § LEK jämte 37-43 §§ förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation. Ärendet bereds fortsatt inom PTS.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 9 § 1 st TF gäller att hos myndigheten tillkommen minnesanteckning som endast kommit till för ärendes föredragning eller

beredning och som inte tillför ett ärende sakuppgift, som inte har expedierats eller tagits om hand för arkivering, inte ska anses som allmän handling.

PTS bedömning

Bahnhof har begärt att få del av dels den rättsutredning som myndigheten enligt beskrivningen ovan tog fram med anledning av EU-domstolens dom, samt dels av den föredragningspromemoria som myndigheten enligt beskrivningen ovan tog fram till föredragningen i justitieutskottet.

Beträffande rättsutredningen och föredragningspromemorian kan konstateras att dessa är framtagna av och förvarade hos myndigheten. Rättsutredningen syftar till att analysera det rättsliga läge som uppstått p.g.a. EU-domstolens dom och har tillkommit endast för beredningen av ärenden som myndigheten hade att hantera till följd av domen. Föredragningspromemorian består av stolpar inför myndighetens anförande hos justitieutskottet och har tillkommit endast som stöd för att muntligt redogöra för myndighetens analys och händelseutvecklingen i de ärenden som uppkom i och med EU-domstolens dom. Ingen av handlingarna har expedierats. De tillför inte heller ärendena någon sakuppgift, varför de inte heller tagits om hand för arkivering. Det förhållandet att en handling finns kvar i en enskild medarbetares dator innebär inte att handlingen därmed är omhändertagen för arkivering (jfr. 3 § 1 st arkivförordningen (1991:446) och RÅ 1999 ref. 36). PTS vill särskilt framhålla att rättsutredningar och föredragningspromemior normalt sett inte torde behöva expedieras, diarieföras eller arkiveras eftersom de vanligtvis inte tillför ärenden sakuppgifter (jfr även Bohlin, Offentlighetsprincipen, 8 upplagan, s 101, där rättsutredningar specifikt anges som exempel på minnesanteckningar). Interna rättsutredningar är inte heller avsedda att manifesteras myndighetens slutliga bedömning. PTS bedömer mot den här bakgrunden att handlingarna, i enlighet med vad som följer av 2 kap. 9 § 1 st TF, inte utgör allmänna handlingar.

PTS vill upplysningsvis påpeka att det är först om myndigheten bedömer att en handling är allmän som myndigheten i ett nästa steg ska bedöma om handlingen dessutom är offentlig eller om grund för sekretess föreligger. Eftersom rättsutredningen inte är en allmän handling blir en sekretessprövning överhuvudtaget inte aktuell.

PTS finner på grund av vad som anförts ovan att de handlingar som Bahnhof har begärt att få del av inte är allmänna handlingar i TF:s mening och att skyldighet att lämna ut dessa därmed inte föreligger.

Bahnhofs begäran om utlämnande av allmän handling ska därför avslås.

Underrättelse om överklagande

Om Ni vill överklaga detta beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Stockholm. Brevet ska dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm.

Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring av beslutet Ni vill ha. Brevet ska skrivas under.

PTS måste ha fått Ert överklagande inom tre veckor från den dag Ni fått del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

PTS sänder överklagandet vidare till kammarrätten för prövning om PTS inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt.

Om något är oklart kan Ni vända Er till PTS.

Beslutet har fattats av chefsjuristen Karolina Asp.

Beslutat av: Karolina Asp

Post- och telestyrelsen
Box 5398
102 49 STOCKHOLM

Klagande

Bahnhof AB, företrädd av undertecknad enligt bifogad fullmakt.

Saken

Fastställande av status på två handlingar som förvaras hos Post- och telestyrelsen (PTS). Samt prövning om handlingarna i den mån de är att betrakta som allmänna handlingar kan lämnas ut.

Yrkanden

I första hand begärs att PTS omprövar sitt beslut och i andra hand att myndigheten lämnar ärendet vidare för prövning i Kammarrätten i Stockholm.

Bakgrund

EU-domstolen offentliggör den **8 april** dom i målen C293-/12 samt C-594/12. Domstolen ogiltigförklarar EU:s datalagringsdirektiv. Direktivet som ålägger medlemsstaterna att lagra trafikuppgifter strider enligt domstolen mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Rätten till respekt för privatlivet och skyddet för personuppgifter kränks genom direktivet enligt domstolen. Samma dag meddelar operatören Bahnhof AB att företaget kommer att upphöra med lagringen av trafikuppgifter.

Den **9 april** upprättar PTS ett formellt ärende som avser Tele2. Företaget meddelar myndigheten att företaget har för avsikt att upphöra med lagring av trafikuppgifter från och med den 14 april. Om PTS har en annan uppfattning om följderna av EU-domen förväntar sig Tele2 att få ett föreläggande före den 14 april.

Den **10 april** begär telecomoperatören AllTele PTS om vägledning med anledning av domen.

Med anledning av startade ärenden och domens verkan för myndighetens verksamhet och villkoren för Sveriges teleoperatörer startar PTS en intern utredning. I rättsutredningen analyseras vilken verkan EU-domstolens dom har på reglerna för svenska företag att lagra trafikuppgifter och därmed vilka möjligheter PTS har att förelägga företagen att lagra uppgifterna.

Sina slutsatser meddelar PTS via sin webbplats samt i flera intervjuer i medierna den **10 april**. På sin webbplats meddelar PTS under rubriken "PTS kommer inte i nuläget att vidta åtgärder utifrån datalagringsreglerna" att myndigheten ser "stora svårigheter att vidta åtgärder" med tanke på utformningen av de svenska bestämmelserna för datalagringen som bygger på EU-direktivet.

Trots att de svenska bestämmelserna enligt PTS innehåller visst skydd för den personliga integriteten som andra länder saknar förklarar PTS generaldirektör, Göran Marby, i en TT intervju den 10 april att myndigheten genom sitt beslut har "tagit initiativ till att lagen (om elektronisk kommunikation) behöver ses över". Innan det sker kommer myndigheten inte att vidta några åtgärder mot de operatörer som inte lagrar trafikuppgifter.

Myndighetens beslut kan knappast vara tydligare. Svenska teleoperatörer är inte skyldiga att lagra trafikdatauppgifter. Tele2 har därmed fått besked vad gäller sitt formella ärende, flera andra operatörer har fått svar på sina direkta frågor till PTS och övriga har fått ett entydigt besked.

En månad efter EU-domstolens utslag, den **8 maj**, hålls en utfrågning med bland annat PTS av riksdagens justitieutskott. Inför sammanträdet sammanställer PTS en föredragningspromemoria. PTS:s ställföreträdande generaldirektör Catarina Wretman redogör inför utskottet för hur myndigheten resonerat i sin rättsutredning.

Mycket kort sammanfattat tillsätter regeringen därefter en utredning med uppdrag att granska de svenska reglernas tillämplighet med anledning av EU-domstolens slutsatser. Utredaren presenterade redan den **13 juni** ett betänkande där den "samlade bedömningen" är att den svenska regleringen av datalagringen är förenligt med kravet på respekt för EU:s grundläggande rättigheter.

PTS meddelar tre dagar senare, **16 juni**, operatörerna att myndigheten kommer att tillämpa de svenska reglerna och att operatörerna därmed är skyldiga att lagra trafikuppgifterna. PTS förelägger Tele2 den **27 juni** att lagra trafikuppgifterna och den **1 oktober** utfärdas ett motsvarande föreläggande för Com Hem.

Gentemot Bahnhof AB startas en utredning den **15 augusti** för att företaget inte lagrar trafikuppgifterna enligt den svenska lagstiftningen. Utredningen pågår fortfarande när detta skrivs.

PTS bedömning av rättsutredningens och föredragningspromemorian

PTS har avslagit Bahnhofs begäran att få del av rättsutredningen daterad 10 april och föredragningspromemorian från den 8 maj, (beslut 14-10136).

Handlingarna är enligt PTS inte att betrakta som allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningens stadgande utan utgör minnesanteckningar. De har inte expedierats och rättsutredningen tillkom "endast för beredningen av ärenden som myndigheten hade att hantera till följd av domen". Rättsutredningen tillför enligt myndigheten heller inte "ärendena någon sakuppgift", varför den inte heller tagits om hand för arkivering. Vad gäller

föredragningspromemorian består den enligt PTS av stolpar och tillkom endast som stöd för den muntliga föredragningen inför justitieutskottet.

Rättsutredningens status

Rättsutredningen togs som PTS uppger fram för att analysera EU-domens följder för vissa pågående ärenden och utrymmet för myndigheten att agera. Utredningen låg till grund för det beslut PTS generaldirektör fattade om att inte utöva tillsyn över operatörerna vad gäller lagring av trafikdata.

Rättsutredningen borde ha tagits omhand för arkivering eftersom den ensam utgjorde grund för myndighetens beslut att inte utfärda förelägganden och upphöra med tillsynen. Visserligen kan hävdas att utredningen inte initierats på grund av ett specifikt ärende eller kom att gälla ett specifikt ärende. Men slutsatserna i utredningen låg till grund för ett beslut som innebär att Tele2, som var föremål för ett ärende, liksom övriga operatörer fick beskedet att de utan påföljd kunde upphöra att lagra trafikuppgifter.

Med tanke på den avgörande betydelse rättsutredningen fick för myndighetens beslut och därmed för Tele2 och övriga operatörers ställningstagande till lagringen borde rättsutredningen ha arkiverats. Handlingen bör omgående tas om hand för arkivering och därmed betraktas som allmän. I avvaktan på en eventuell rättslig prövning av handlingens status får den inte rensas.

Föredragningspromemorians status

Självfallet kan anteckningar etc. som enbart utgör stöd för ett ärendes hantering och inte tillför något i sak rensas. Men marginalen för vad som ska sparas av sådana handlingar bör vara så god att intresset av dokumentation och framtida granskning inte åsidosätts eller ens försvåras. PTS har tidigare tagit ut denna marginal. På myndighetens webbplats finns den föredragningspromemoria i form av ett Power Point dokument som upprättades inför myndighetens föredragning i justitieutskottet i december 2013 tillgänglig för envar. Det är ett exempel på god förvaltningssed att sådana dokument inte bara sparas utan görs allmänt tillgängliga.

Visserligen är varje dokument unikt och kräver en bedömning i varje enskilt fall. Men har en myndighet lagt en nivå bör den upprätthållas. Det gagnar förtroendet för myndigheten och insynsintresset. PTS bör därför arkivera föredragningspromemorian som upprättades inför dragningen i justitieutskottet den 8 maj och tillgängliggöra den på sin webbplats.

Frågan om på vilken nivå och med vilken konsekvens en myndighet ska upprätthålla när det gäller synen på handlingar och tillgången är central. Kammarrätten har att formellt pröva promemorians status om kammarrätten ser sig förhindrad att pröva denna aspekt på PTS:s hantering kommer frågan att överlämnas till JO.

Offentlighetsprincipen en del av den konstitutionella kontrollmakten

Det är främst JK och JO som har att kontrollera att myndigheterna lever upp till regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet. Vid sidan av dessa och andra kontrollmekanismer har lagstiftaren alltid framhållit offentlighetsprincipens som en del av kontrollmakten. Enskilda har rätt att följa och förstå samt granska och värdera, myndigheternas beslut och skötsel av samhällets gemensamma angelägenheter. Ska denna del av kontrollmakten kunna utövas som lagstiftaren tänkt förutsätter det en god myndighetskultur med hög servicenivå.

Att som PTS undanhålla operatörerna och allmänheten underlag som kan förklara beslutet att inte utöva tillsyn får anses bryta både mot offentlighetsprincipens bokstav och anda. Det är också en fråga om rättssäkerhet. Enskilda som är föremål för en pågående myndighetstillsyn som Bahnhof AB eller är inne i rättsprocesser har ett starkt och berättigat intresse att ta del av myndigheternas överväganden inför ett tidigare beslut för att till fullo kunna ta tillvara sina intressen i ett senare skede.

Det är i än högre grad angeläget att myndigheterna motiverar sina beslut och redovisar sitt underlag när slutsatserna läggs om 180 grader inom några veckor och myndigheten går från att inte utöva tillsyn till att utfärda förelägganden.

Myndighetens tidigare bedömning av rättsutredningens status

I sitt avslagsbeslut den **7 oktober** på Bahnhofs begäran att få del av rättsutredningen skriver PTS att myndigheten inte har någon skyldighet att lämna ut handlingen eftersom den inte utgör allmän handling. Någon skadeprövning om rättsutredningen kan lämnas ut eller om det föreligger sekretessskäl mot ett utlämnande ska därför inte göras.

Undertecknad har tagit del av ett brev från PTS generaldirektör Göran Marby till riksdagens justitieutskott daterat den **23 maj**. Brevet tillkom efter en direkt förfrågan från utskottets kanslichef tre dagar tidigare om myndigheten hade någon form av skriftligt underlag att överlämna till utskottet om varför myndigheten beslutat att inte utöva tillsyn.

I brevet redogör PTS för att det finns flera pågående ärenden hos PTS som berör datalagringsfrågan. Om rättsutredningen konstaterar myndigheten att "i dagsläget" utgör den inte en allmän handling utan betraktas som en intern PM. Göran Marby förklarar att PTS "har möjlighet att ändå lämna ut promemorian" men att det skulle få till följd att den blev allmän handling. Med hänsyn till regeringens pågående utredning samt att det inte finns några beslut i enskilda ärenden menar Göran Marby att "det i dagsläget vore olämpligt att expediera promemorian".

Göran Marby förklarar att "Vi vill naturligtvis förse justitieutskottet med så mycket information som möjligt". För att klara konststycket att inte offentliggöra rättsutredningen

men ändå informera justitieutskottet väljer generaldirektören att i skrivelsen redogöra för innehåll i den rättsutredning som Bahnhof AB förvägras ta del av.

Enligt skrivelsen till utskottet fick beslutet från de svenska operatörerna myndigheten att agera snabbt. PTS ansåg det "viktigt att lämna någon form av besked om hur PTS avsåg att agera". I sin analys kom myndigheten efter några dagars intensivt arbete fram till att det "fanns en betydande osäkerhet kring om de svenska reglerna med framgång skulle kunna tillämpas vid tillsyn mot operatörerna". Myndigheten konstaterar att "den svenska lagstiftningen om datalagring innehåller flera av de element som EU-domstolen har lagt till grund för bedömningen att datalagringsdirektivet inte lever upp till vad som krävs då intrång i rätten till respekt för privatlivet och skydd för personuppgifter görs".

Det går enligt PTS inte att "med säkerhet" säga hur EU-domstolen hade ställt sig till de svenska lagreglerna. Med tanke på det osäkra rättsläget intar PTS en försiktighetslinje.

PTS framhåller att EU-domstolen konstaterat att datalagringsdirektivet "medför omfattande ingrepp i den personliga integriteten" och myndighetens uppfattning är att det är "mycket viktigt att regler, som innebär såväl ett ingrepp i grundläggande mänskliga rättigheter som betungande åtaganden för de som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster, är hållbara och otvetydiga".

Slutsatsen enligt PTS är att det är "olämpligt att utfärda föreläggande mot enskilda" och att PTS då beslutade att inte vidta några åtgärder för att få operatörerna att lagra uppgifterna.

Myndighetens argumentation motiveras sannolikt fylligare och mer ingående i rättsutredningen. Men det som framkommer i skrivelsen till riksdagen indikerar och understrycker vikten av att Bahnhof AB delges rättsutredningen i sin helhet för att kunna ta tillvara sina intressen i det pågående tillsynsärendet.

Slutsatser

- PTS bedömning i rättsutredningen hade ett direkt samband med pågående ärenden. Den påverkade utgången i bland annat Tele2-ärendet genom att myndigheten ansåg det olämpligt att utfärda ett föreläggande. Därmed bör utredningen anses ha tillfört ärendet sakuppgifter och utgöra en allmän handling som ska tas omhand för arkivering.
- PTS gjorde som framgår av brevet till justitieutskottet en skadeprövning om det var lämpligt att utredningen lämnades ut. Det innebär att myndigheten internt synes betrakta utredningen som en allmän handling eftersom den i annat fall inte skulle ha fört ett sådant resonemang. Myndigheten får därmed anses ha en offentlig uppfattning och en intern om utredningens status.
- De skäl som anfördes vid "menprövningen" hos PTS föreligger inte i dag eftersom regeringens utredare lämnat sina synpunkter på datalagringsdirektivet och PTS fattat

beslut i flera ärenden. Denna slutsats bekräftas av att myndigheten på begäran lämnat ut skrivelsen till justitieutskottet där rättsutredningen sammanfattas.

- Det är av central betydelse att Bahnhof och övriga operatörer för att kunna ta tillvara sina intressen i pågående tillsynsärenden ges full insyn i hur myndigheten resonerat.
- För att upprätthålla förtroendet för våra myndigheter måste de kännetecknas av stor transparens. Det inkluderar att det ska vara möjligt att följa och förstå och granska hur myndigheterna kommer fram till sina ställningstaganden.

Stockholm 2014-10-23

Nils Funcke
Tre Liljor 3
113 44 Stockholm
nils.funcke@gmail.com

Bilaga 1
Fullmakt

Bilaga 2
Brev från PTS till riksdagens justitieutskott daterat 2014-05-23

Datum	Vår referens	Sida
2014-05-23	Dnr:	1(3)
Ert datum	Er referens	

Nätsäkerhetsavdelningen
Staffan Lindmark
08-678 57 36
staffan.lindmark@pts.se

Justitieutskottet
Sveriges riksdag
Att: Thomas Lindstam

Angående PTS arbete med frågan om operatörernas skyldighet att lagra trafikuppgifter m.m.

Jag vill inledningsvis tacka för att PTS fick möjligheten att närvara vid utskottets sammanträde den 8 maj, för att där beskriva myndighetens syn på rättsläget efter EU-domstolens dom, genom vilken det s.k. datalagringsdirektivet ogiltigförklarades och myndighetens hantering av frågan.

Vid sammanträdet fick PTS frågor angående eventuellt skriftligt underlag som legat till grund för myndighetens val att i nuläget inte vidta tillsynsåtgärder mot de operatörer som meddelat att de inte längre lagrar data i enlighet med reglerna i svensk lag. Utskottet har även efter sammanträdet bett att få ta del av ett sådant underlag.

Myndighetens slutliga bedömning i frågan om de svenska datalagringsreglernas tillämplighet kan dock endast uttryckas genom beslut i enskilda ärenden. Det finns för närvarande flera pågående ärenden hos PTS som berör datalagringsfrågan. Den rättsutredning myndigheten har gjort kring rättsläget efter EU-domstolens dom finns nedtecknad i en intern promemoria som inte har expedierats. Promemorian utgör i dagsläget en icke allmän handling (jfr 2 kap. 9 § TF). PTS har möjlighet att ändå lämna ut promemorian. Utlämnandet skulle då medföra att handlingen är expedierad och att den därmed blir en allmän handling. Med hänsyn till att frågan om de svenska reglernas tillämplighet nu är föremål för analys genom den utredning som regeringen har tillsatt, samt att det ännu inte föreligger en slutlig bedömning från PTS sida i de enskilda ärenden som finns, har vi dock kommit fram till att det i dagsläget vore olämpligt att expediera promemorian. Vi vill här också påpeka att PTS även i andra sammanhang försöker att undvika att expediera rättsutredningar som inte utgör allmänna handlingar eftersom de felaktigt kan uppfattas som myndighetens slutliga ställningstagande.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Vi vill dock naturligtvis förse justitieutskottet med så mycket information som möjligt och redogör därför här för de huvudsakliga resonemang som vi fört i hanteringen av den uppkomna situationen.

När EU-domstolens dom meddelades inledde PTS, liksom regeringar och myndigheter runtom i Europa, omgående ett arbete med att analysera domen och dess effekter för den nationella lagstiftningen om datalagring. Ganska snart kom dock situationen i Sverige att i ett väsentligt avseende skilja sig från den i övriga länder. Redan samma dag som domen meddelades, gick en operatör ut i media och berättade att de hade för avsikt att upphöra med lagringen av trafikuppgifter samt radera den data som redan lagrats. De följande dagarna gick flera av de stora operatörerna ut med samma budskap och information lämnades i flera fall även direkt till PTS. I detta läge gjorde vi bedömningen att det var viktigt att lämna någon form av besked om hur PTS avsåg att agera.

Efter några dagars arbete med vår analys av rättsläget kunde vi konstatera att det fanns en betydande osäkerhet kring om de svenska reglerna med framgång skulle kunna tillämpas vid tillsyn mot operatörerna.

Enligt vår analys måste reglerna om datalagring i svensk lag provas mot samma standard när det gäller skydd för grundläggande rättigheter som EU-domstolen har tillämpat vid bedömningen av datalagringsdirektivet. Vi har i vår analys konstaterat att den svenska lagstiftningen om datalagring innehåller flera av de element som EU-domstolen har lagt till grund för bedömningen att datalagringsdirektivet inte lever upp till vad som krävs då intrång i rätten till respekt för privatlivet och skydd för personuppgifter görs. Det är emellertid fråga om en proportionalitetsbedömning, vilken ofrånkomligt innefattar ett visst mått av skönsmässiga bedömningar, där det inte med säkerhet går att säga hur EU-domstolen hade ställt sig till de svenska lagreglerna. Vi har dock kunnat konstatera att rättsläget efter EU-domstolens dom är väldigt oklart.

Som EU-domstolen konstaterat är det fråga om regler som medför omfattande ingrepp i den personliga integriteten. Det är enligt vår uppfattning mycket viktigt att regler, som innebär såväl ett ingrepp i grundläggande mänskliga rättigheter som betungande åtaganden för de som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster, är hållbara och otvetydiga. Under rådande omständigheter kom vi till slutsatsen att vore olämpligt att utfärda förelägganden mot enskilda. Jag beslutade därför att PTS i nuläget inte skulle vidta några sådana åtgärder och information om detta lämnades på vår webbplats.

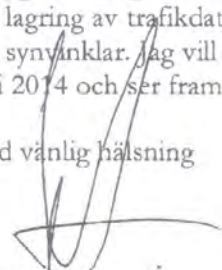
Härutöver har vi förstått, mot bakgrund av såväl Rikspolisstyrelsens presentation som frågor från ledamöter vid sammanträdet den 8 maj, vikten av att tydliggöra gränsdragningen mellan skyldigheten att lagra uppgifter och de skyldigheter som finns att under vissa förutsättningar lämna ut uppgifter till brottsbekämpande myndigheter. Jag vill gärna ta detta tillfälle i akt för att förtydliga hur vi ser på den frågan.

Regler om sådana utlämnanden finns i flera lagar, däribland lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) och rättegångsbalken. Vilken lagregel som är tillämplig beror på uppgifternas art och hur uppgifterna ska användas av den brottsbekämpande myndigheten. Till skillnad från reglerna om lagring av uppgifter, har reglerna om utlämnande inte sin direkta grund i ett EU-direktiv utan har i varierande form funnits sedan lång tid i svensk rätt. Abonnent- och trafikuppgifter har i alla tider funnits lagrade hos operatörerna, bland annat eftersom dessa är nödvändiga för fakturering och betalning av samtrafikavgifter, och uppgifterna har med stöd av utlämnanderegler kunnat komma brottsbekämpande myndigheter till nytta.

Enligt vår bedömning har EU-domstolens dom avseende lagringen av uppgifter för brottsbekämpande ändamål inte någon direkt påverkan på tillämpligheten av de svenska reglerna om utlämnande av uppgifter som finns hos operatörer oavsett de tvingande reglerna om datalagring. Dessa ska alltså oförändrat tillämpas av operatörerna och vi ser inte något hinder mot att genom tillsyn säkerställa att så sker. Det bör dock påpekas att PTS tillsyn endast omfattar reglerna i LEK. Skulle vi få upplysningar om konkreta fall där uppgifter som finns hos en operatör inte lämnas ut i enlighet med dessa regler, kommer myndigheten på sedvanligt sätt att granska operatörens verksamhet och fatta de beslut som bedöms nödvändiga för att reglerna ska efterlevas.

Slutligen vill jag framhålla att PTS välkomnar att frågan om de svenska reglerna om lagring av trafikdata efter EU-domstolens dom diskuteras och blir belyst ur alla synvinklar. Jag vill därför tacka för inbjudan till utskottets hearing den 24 juni 2014 och ser fram emot att delta.

Med vänlig hälsning

Göran Marby
Generaldirektör

Arkivbeskrivning, Post- och telestyrelsen, 2012-01-25

(tidigare ändrad 1995-10-02, 1997-10-29, 2002-02-02, 2003-08-19, 2005-01-13)

Inledning

Den arkivbildande statliga myndigheten inrättades den 1 juli 1992 under namnet Telestyrelsen. Denna benämning ändrades 1 mars 1994 till Post- och telestyrelsen (PTS). Namnbytet fick dock inga konsekvenser för myndighetens arkivbildning.

Den nya myndigheten övertog verksamhet som tidigare bedrivits dels av Godkännandekontoret för abonnentägd utrustning (PLG) inom dåvarande Televerket, dels av Frekvensförvaltningen (RF) vid dåvarande Televerket radio. Verksamheten som fördes över från PLG bestod främst i godkännande av och tillsyn över teleterminalutrustning som skulle anslutas till allmänna telenätet. Verksamheten från RF rörde framför tillstånds- och tillsynsfrågor relaterade till innehav och användning av radiosändare.

Myndighetens verksamhet var under de första två åren begränsad till den elektroniska kommunikationens område, alltså radio och telefon. Den reglerades genom tre lagar som trädde i kraft 1 juli 1993: telelagen (1993:597), lagen (1993:599) om radiokommunikation, samt lagen (1992:1527) om teleterminalutrustning. Genom telelagen tillfördes Telestyrelsen nya uppgifter inom teleområdet; övriga lagar modifierade befintliga sådana.

Även myndighetsfrågor från gamla Postverket kom därefter att övertagas. Den 1 mars 1994 trädde postlagen (1993:599) i kraft, varvid PTS fick sitt nuvarande namn samt erhöll ansvar för vissa postfrågor. Vid en ändring som trädde i kraft den 1 januari 1997 tillfördes ytterligare uppgifter inom sagda område.

Verksamhetens huvudkontor finns i Stockholm. Därutöver finns eller har funnits regionala tillsynsenheter i Sköndal, Göteborg, Malmö, Karlstad, Luleå och Kiruna.

Myndighetens ansvar

En förordning (1994:701) med mera detaljerad instruktion för myndigheten utfärdades. I denna beskrevs PTS såsom en central förvaltningsmyndighet med ett samlat sektionsansvar inom post-, tele- och radioområdena. Vad gäller postområdet skulle myndigheten bland annat pröva frågor om tillstånd, samt utöva tillsyn enligt postlagen. I uppgifterna inom tele- och radioområdena ingick att pröva frågor om tillstånd enligt den ovan nämnda telelagstiftningen; därutöver skulle PTS registrera teleterminalutrustning enligt förordningen (1993:614) om teleterminalutrustning. Inom samtliga områden skulle myndigheten meddela föreskrifter, samt delta i internationellt arbete.

Myndighetens funktionella enheter

Myndighetens ovan beskrivna huvuduppgifter fick sin avspegling i organisationen. Avdelningar och enheter har under åren gått under olika namn och haft lätt varierande avgränsning gentemot varandra. Dock återfinner man genomgående organisatoriska

motsvarigheter till kärnfunktionerna post, tele och radio. Vissa specialområden inom dessa (såsom utrustningsfrågor och problem rörande militär säkerhet samt handikappanpassning, hantering av obeställbara brev och regionala tillsynsärenden) framträder som särskilda kategorier i organisationen. Uppgiften att hantera information respektive allmänna rättsliga frågor rörande myndigheten fick en motsvarande organisatorisk specialstatus. Viss personal blev avdelad för interna uppgifter (ekonomi, registratur, arkivhållning, övrig administration). Personal till stöd för generaldirektören samt för internationellt samarbete – främst med Europeiska unionen – urskiljer sig också.

Myndigheten har flera gånger omorganiserats, stundom i projektform. En detaljerad beskrivning av dessa förändringar skulle dock näppeligen ge någon bättre förståelse av hur arkivbildningen på PTS fungerat. Denna framträder främst i myndighetens diarie- och dossierplan, som man däremot inte funnit skäl att ändra på särskilt mycket genom åren. De arbetsområden som genererar arkivgoods karakteriseras av en stabil kontinuitet vilken kontrasterar mot den formella organisationens många skiftningar. Den del av myndighetens verksamhet som avser tillstånd för innehav och användande av radiosändare utgör huvuddelen av arkivbeståndet.

Arkivbestånd

En enda arkivserie (F1A) dominerar totalt volymen i myndighetens icke-gallringsbara material; denna är i princip årsvis upplagd i diarienummerordning, ehuru med kompletterande indelning i underavdelningar efter diarie- och dossierplanens struktur. Detta sätt att arkivera är det logiska. Dock finns under huvudavdelning F även ett antal specialserier som egentligen borde ingått i F1A, men som likväl brutits ut och fått bilda egna bestånd.

Beträffande en sådan serie (F1AA) har orsaken därtill varit att man ansett material omfattat av försvarssekretess såsom alltför hemligt för att kunna förvaras tillsammans med övriga arkivalier. De flesta resterande specialserier återspeglar helt enkelt ett glapp mellan arkivfunktionen och de avdelningar och enheter på myndigheten som producerat materialet. Handläggarna och deras avdelningar har i vissa fall själva uppfunnit egna system för arkivläggning (efter tillståndsinnehavarens namn, efter luftfartygens anropssignal, efter pärmsnummer samt uppslag i pärmen, efter tillståndsnummer), vilka arkivpersonalen stundom inte förmått annat än acceptera då materialet levererats. Dessa är påverkade av hur den formella organisationen sett ut under olika tider, samt av det faktum att delar av myndighetens verksamhet är förlagda utanför huvudkontoret i Stockholm (de regionala tillsynsenheternas handlingar har av tradition interimarkiverats på respektive enhet, leverans till huvudkontorets centralarkiv sker blott sporadiskt). Dessa specialserier har avslutats, vanligen sedan någon omorganisation gjort dem överflödiga. Logiken i arkivets struktur skulle egentligen gynnas av att i stort sett *samtliga* icke-gallringsbara handlingar under huvudavdelning F arkivlägges under serien F1A, att således alla nämnda specialserier avvecklas. Någon omsortering av äldre material efter denna linje torde dock vara praktiskt ogörlig eftersom arbetsinsatsen bleve av alltför stor omfattning.

Arkivets övriga avställda huvudavdelningar (A-E, samt G) är endera av relativt liten omfattning eller består av främst gallringsbart material. Protokollen finns i vanlig ordning under A-avdelningen. Alla egentliga "utgående skrivelser" förvaras i akterna under avdelning F, varför B istället har fått fungera som huvudavdelning för myndighetens olika publikationer, av vilka dess författningssamling (serie B1) torde vara viktigast. Huvudavdelningarna C och

D är av ytterst begränsade dimensioner, mätt i antal hyllmeter. Materialet föreligger till stora delar i form av digitala arkivserier, vilka ännu icke avställts. I samband med avställning kommer sådant material bevaras i elektronisk form. Myndighetens diarium (C1) är den mest omfattande serien i denna kategori. Huvudavdelning G består av räkenskapsmaterial, vilket till alldeles övervägande del är gallringsbart.

PTS har under många år förvarat handlingar som rätteligen hört hemma i *andra* arkiv. Det rör sig då om material som övertagits från avvecklade myndigheter vilkas funktioner PTS har övertagit: Statens telenämnd, samt de inledningsvis nämnda föregångarna. En stor del av detta material sändes vid PTS bildande till Landsarkivet i Uppsala, men mycket blev också kvar på myndigheten. Detta kvarlämnade bestånd har dock efter många år levererats till Riksarkivet i Arninge. Den 21 december 2011 fick PTS leveransgodkännande från Riksarkivet.

Sökingångar

Sökning efter arkivalier producerade från och med 1992 kan göras genom myndighetens datoriserade diarium. Detta omfattar dock endast handlingar som klassificerats och diarieförts enligt diarie- och dossierplanen (alltså arkivserie F1A, samt de flesta specialserierna under huvudavdelning F). Övriga arkivalier får sökas med hjälp av arkivförteckningen. Ett särskilt sökredskap – vilket dock betraktas som gallringsbart arbetspapper – är frekvensregistret, varmed sökningar kan göras för utfärdande av radio- och teletillstånd alltifrån 1970-talet. Det finns ett speciellt register över godkända radiosändare och teleutrustning. (Sökning kan emellertid endast göras på teleterminalutrustningens nummerserier, icke på exempelvis diarienummer.)

För sökningar i diariet hänvisas en användare av PTS arkiv till det elektroniska ärendehanteringssystemet Platina som används för diarieföring av de ärenden myndigheten handlägger. I Platina ges ett flertal sökmöjligheter som på olika sätt kan kombineras och varieras. På så vis finns det utomordentliga möjligheter att finna både enskilda ärenden eller handlingar i ärenden och kanske framförallt specifika mängder av ärenden man kan tänkas vara intresserad av. Exempelvis går det att söka efter diarieförda ärenden, efter specifika dokument, efter ärendens upprättande- eller inkommandedatum, efter ansvarig handläggare, efter namn på initierande part, efter ärendetyp eller annan form av beskrivning och så vidare.

Offentlighet och sekretess

Arkivbeståndet har huvudsakligen offentlig karaktär. Vissa begränsningar av tillgängligheten förekommer dock i enlighet med offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Dessa berör uppgifter om utrikessekretess (15 kap 1 §), frekvenstilldelning för försvarsmakten (15 kap 2 §), tillstånd att använda radiosändare (17 kap 4a §), för vissa myndigheter som bedriver brottsförebyggande och brottsbeivrande verksamhet (18 kap 1 §), samt för bevakningsföretag (18 kap 8 §). Sekretess förekommer vidare beträffande uppgifter om enskilda affärs-, drifts- och ekonomiska förhållanden (19 kap 1 §), upphandlingssekretess (19 kap 3 §), övrig tillsyn m.m. som utövas av statlig myndighet (30 kap 23 §), affärsförbindelse med myndighet (31 kap 16 §).

Gallring, styrning av arkivbildningen

Post- och telestyrelsen tillämpar de gallringsbestämmelser som tillsynsmyndigheten Riksarkivet har meddelat. Redan vid myndighetens tillkomst gällde föreskrifterna (serie A 1986:43) om gallring av handlingar tillhörande det statliga löneuträkningssystemet SLÖR, samt om återlämnande eller gallring av vissa ansökningshandlingar (RA:FS 1991:11) Idag fyller RA-FS 2004:1 denna funktion.

Den 2 oktober 1995 meddelade PTS gallringsbeslut med stöd av RA:FS 1991:6 om gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse (se bilaga 1). Dessutom tillämpas Riksarkivets myndighetsspecifika beslut RA:MS 1999:31 om gallring i Post- och telestyrelsens arkiv. Det är mot bakgrund av denna föreskrift handlingar med dossiernummer 19 gallras. Sedan 7 mars 2011 är föreskriften dock ersatt med RA-MS 2011:17. PTS konverterar vidare merparten av alla inkomna pappershandlingar som skall diarieföras. Dessa skannas och överförs i elektronisk form till Platina. Pappershandlingarna gallras med fem års gallringsfrist i enlighet med RA-MS 2010:15.

Myndighetens styrning av arkivbildningen dokumenterades 2 oktober 1995 i arkivbildningsplan och förteckningsplan.

Arkivansvar

På myndigheten finns arkivpersonal som ansvarar för att all relevant lagstiftning, inklusive alla instruktioner från Riksarkivet, efterlevs. Organisatoriskt har arkivfunktionen haft varierande placering. Myndighetens generaldirektör delegerar till specifik avdelningschef att bära ansvaret för arkivfunktionen. För närvarande är den administrativa avdelningens chef formellt ansvarig för arkivhållningen. I praktiken bedrivs den dock tämligen autonomt på enhetsnivå under den berörda avdelningen.

Arkivets ordning

Under handläggningstiden förvaras arkivalierna på handläggande avdelning. Myndighetens arkivbildningsplan anger tid för inlämnande till myndighetens centralarkiv, där materialet sedan förvaras under all överskådlig tid. (Slutdestinationen är Riksarkivets depåer; någon bestämd tidpunkt för leverans dit finns dock ännu icke.)

Arkivförteckningen anger den ordning vari arkivserierna även rent fysiskt placerats. Inga särskilda anmärkningar om hyllplacering har därför ansetts nödvändiga. (Principen om full överensstämmelse mellan arkivförteckningens och hyllplaceringens ordning har dock frångåtts beträffande serie F1AA, vilken på grund av sekretess är inlåst i kassaskåp; detsamma gäller C2, seriens hemliga diarium.)

Det har redan nämnts att serien F1A totalt dominerar arkivbeståndet. Detta förhållande torde framdeles komma att bli än tydligare, som konsekvens av att de flesta specialserierna under huvudavdelning F avvecklats och deras material istället hamnar under F1A där de logiskt sett hör hemma. Några ord bör sägas om de tidigaste årgångarna i denna serie, vilka avviker från den huvudsakliga ordningen. Det är först material från 11 juli 1994 och framåt som arkivlagts på det sedermera brukliga sättet: diarienummerordning årsvis, kompletterad med

underavdelning i enlighet med diarie- och dossierplanens struktur. Ursprungligen (åren 1992-1994) tillämpades renodlad diarienummerordning, utan någon indelning efter dossiernummer.

Serier under avdelningarna F1B-F1D borde hört hemma under F1A, men det har befunnits mest praktiskt att låta dem bilda egna serier eftersom de producerats på de lokala tillsynsenheterna. Denna separata arkivbildning är numera avslutad, serien F1A upptar det material som inkommer. Ingen lokal arkivhållning existerar längre inom myndigheten, allt sänds till huvudkontorets centralarkiv.

Serierna under avdelning F2 är resultat av att vissa interna personalhandlingar icke diaries, varför serie F1A icke har någon plats för dem. Endast personalakterna (F2A) är icke-gallringsbara. Dessa är sorterade delvis efter de anställdas namn och delvis efter personnummer; vilketdera som gäller anges för varje volym.

Serien F3 (dokumentation av ADB-system) har heller inte diaries.

De avslutade serierna F4A och F4B innefattar ärenden rörande teleterminal- eller radioutrustning vilka resulterat i ett typgodkännande. Dessa diaries i vanlig ordning och borde alltså ha arkiverats i serie F1A (vilket numera också sker), men kom under en tid av organisatoriska skäl att bilda dessa specialserier; de är ordnade efter typgodkännandenummer.

De därefter följande serierna under huvudavdelning F innefattar olika ärenden vilka likaså borde funnits under F1A, men som av handläggande avdelning ordnats på något särskilt sätt, vilket arkivpersonalen icke haft kapacitet att rätta till då materialet levererats. Dessa serier har avslutats. Ambitionen är att allt diaries material skall hamna i serie F1A, arkivets stora huvudserie.

FULLMAKT

för Nils Funcke, Tre Liljor 3, 113 44 Stockholm

att vid Riksdagens ombudsmän – JO och/eller Justitiekanslern
anhängiggöra, utföra, bevaka, fullfölja och återkalla bolagets anmälan

mot Post - och Telestyrelsen

ang. vägran att lämna ut allmän handling

Fullmakten i ovanstående ärende innefattar även att uppbära, utkvittera och mottaga delgivningar av bolaget tillkommande handlingar.

Stockholm 2014-11-12

BAHNHOF AB
(556519-9493)

Jon Karlung